

ויראה את חניכיו

אמרים והדרכות
בעבודת קדש
של מחנך
בישראל

מעטו של הגאון
רבי חיים יוסף
אקרמן שליט"א

• גיליון ב' •
ר"ח טבת תשפ"ו

חומר הלימודים

מאמר ב':

אברהם אהבי (ישעיה מא ח')

כי ידעתיו - לשון חיבה שהמחבר את האדם מקרבו
אצלו ויודעו ומכירו. ולמה ידעתיו?

למען אשר יצוה את בניו ואת אחריו ושמרו
דרך ה' לעשות צדקה ומשפט. (בראשית יח ט) לפי
שהוא מצוה את בניו עלי לשמור דברי. (רש"י)

דרך ה':

מצווים אנו ללכת בדרכים הבינוניים שהם הדרכים
הטובים והישרים שנאמר: והלכת בדרכיו, כך למדו
בפרוש מצוה זו מה הוא נקרא רחום אף אתה היה
רחום. מה הוא נקרא חנון אף אתה היה חנון, מה הוא
נקרא קדש אף אתה היה קדוש.

וכיצד ירגיל אדם עצמו בדעות אלו עד שיהיו
מעשיהם קלים עליו, יעשה וישנה וישלש במעשים
שעושה על פי הדעות האמצעיות ויחזר בהם תמיד
עד שיהיו מעשיהם קלים עליו ולא יהיה בהם טורח
ויקבעו הדעות בנפשו.

ולפי שהשמות האלו שנקרא בהן היוצר הן הדרך
הבינונית "שאנו" חייבים ללכת בה נקראת דרך זו
דרך ה'. והיא שלמדה אברהם אבינו לבניו, וההולך
בדרך זו מביא טובה וברכה לעצמו (סוף פ"א מדעות)
כל אדם שדעותיו כולן הן דעות בינוניות ממוצעות -
נקרא חכם. (פ"א מדעות ה"ד)

כיצד:

לא יהא אדם בעל חימה ונוח לכעוס, ולא כמת שאינו

וכיצד ירגיל
אדם עצמו
בדעות אלו
עד שיהיו
מעשיהם
קלים עליו,
יעשה
וישנה
וישלש
במעשים
שעושה על
פי הדעות
האמצעיות
ויחזר בהם
תמיד עד
שיהיו
מעשיהם
קלים עליו
ולא יהיה
בהם טורח
ויקבעו
הדעות
בנפשו

מרגיש - אלא בינוני וכעס רק על דבר גדול שראוי
לכעוס עליו.

לא יתאוה אלא לדברים שהגוף צריך להם ואי אפשר
לחיות בזולתן.

לא יהא עמל בעסקו אלא להשיג דבר שצריך לו
לחיי שעה.

ולא יקבוץ ידו ביותר ולא יפזר כל ממנו - אלא נותן
צדקה כפי מסת ידו ומלוה כראוי למי שצריך.

ולא יהא מהולל ושוחק ולא עצב ואונן אלא שמח כל
ימיו בנחת ובסבר פנים יפות.

צדקה:

החוק שחקקו אברהם אבינו ודרך החסד שנהג בה:

מאכיל עוברי דרכים ומשקה אותם ומלווה אותם,
שכר הלוי מרובה מן הכל. וגדולה הכנסת אורחים
כהקבלת פני השכינה ולוויים יותר מהכנסתם ואמרו
חכמים כל שאינו מלוה כאילו שופך דמים. (פ"ד מאבל
ה"ב)

הכנסת אורחים שנהג באורחיו
משמשת לו כפרעון לדורות

זקן בן צ"ט ביום השלישי למיתו יושב כחמו של
יום שהוציא הקב"ה חמה מנרתיקה - כל
מה שעשה למלאכי השרת בעצמו - עשה
הקב"ה לבניו בעצמו, וכל מה שעשה

עניינות

ההנהגה
האנושית
בין איש לאחיו
הם
חקי היסוד
היהודיים
שהשתיתו
אבותינו
מאז היותנו
לאומה

אברהם על ידי שליח עשה הקב"ה לבניו על ידי שליח. (ב"מ פו:)

וכן תמצא כל מעשי הצדיקים תמיד במהירות.

אברהם כתוב בו וימהר אברהם האהלה אל שרה ויאמר מהרי. ויתן אל הנער [הוא ישמעאל וכדי לחנכו במצוות] וימהר לעשות אותו. (מסילת ישרים פרק ז')

ובהודיעו בורא עולם על פסק הדין - מות שהוטל על סדום ועמורה ושאר יושבי ערי הככר על היותם גאון שבעת לחם שלמרות הטוב שנתברכה ארצם - יד עני ואביון לא החזיקו וכלו רגל אורח מנחלתם, התאמץ הוא בתפלה עבורם שישא המקום לכל הסביבה בעבור הצדיקים שימצאו בתוכה.

ומשפט:

שם שם לו חק ומשפט. (שמות טו כ"ה)

על דרך הפשט כאשר החלו לבא במדבר... שם להם במחיתם וצרכיהם מנהגים אשר ינהגו בהם עד בואם אל ארץ נושבת כי המנהג יקרא חק, ויקרא משפט בהיותו משוער כהוגן.

או ייסרם בחקי המדבר לסבול הרעב והצמא, לקרוא בהם אל ה' ולא דרך תלונה. ומשפטים שיחיו בהם - לאהוב איש את רעהו, ולהתנהג

בעצת הזקנים, והצנע לכת באהליהם בענין הנשים והילדים, ושינהגו שלום עם הבאים במחנה למכור להם דבר. ותוכחות מוסר שלא יהיו כמחנות השוללים אשר יעשו כל תועבה ולא יתבוששו. (רמב"ן)

וכן הוא הברית שכרת יהושע עם ישראל בשכם והחק ומשפט ששם להם אלו: הנהגות וישוב המדינות כגון תנאים שהתנה יהושע. (שם)

ההנהגה האנושית בין איש לאחיו הם חקי היסוד היהודיים שהשתיתו אבותינו מאז היותנו לאומה.

והחנוך העל יסודי יכלל את הענין הגדול שהוסיף הרמב"ן (דברים ו' יח):

לפי שאי אפשר להזכיר בתורה כל הנהגות האדם עם שכניו ורעיו וכל משאו ומתנו ותקוני הישוב והמדינות כולם. לפיכך אחר שהזכיר מהם הרבה חזר לומר בדרך כלל שיעשה הטוב והישר בכל דבר וכלול בזה אפילו מה שאמרו פרקו נאה ודבורו בנחת עם הבריות עד שיקרא בכל ענין תם וישר.

תעודת גמר:

ואהבת את ה' אלקיך שיהא שם שמים מתאהב על ידך. פלוני שלמד תורה כמה נאים דרכיו, כמה מתוקנים מעשיו. עליו הכתוב אומר: ויאמר לי עבדי אתה - ישראל אשר בך אתפאר.

אל מול פני המנורה - עלו נרותיה!

יו"ל ע"י המכון להוצאת כתבי הגאון רבי חיים יוסף אקרמן שליט"א לקבלת גיליון זה 'יורק את חניכיו' החודשי וכן לקבלת העלון הנוסף 'הכתוב לחיים' השבועי בדוא"ל: mlkr8114@gmail.com

ערב ראש חודש טבת תשפ"ו

**להודות ולהלל
לשמו הגדול**

עם כניסת ימי החנוכה - ימים בסימן חינוך, זה הרגע להוקיר ולייקר את מצדיקי הרבים ככוכבים
מלמדי ילדי ישראל באהבה
המסורים בכל עת לצאן קדשים, תשב"רינו...